

Nejčastější otázky k místnímu poplatku za odpad v Radnicích

Nová obecně závazná vyhláška (OZV) o místním poplatku za komunální odpad nabyde účinnosti od 1. ledna příštího roku.

Proč se mění způsob platby za komunální odpad?

ČR vydala nový zákon o odpadech a změnila zákon o místních poplatcích. Pro obec to znamená povinnost zrušit dosavadní způsob placení za odpady. Město Radnice vydává OZV účinnou od 1. 1. 2022. Platnost dosavadních smluv končí 31. 12. 2021, od 1. 1. 2022 je třeba se zaregistrovat k poplatku za komunální odpad z nemovitosti (formulář **OHLÁŠENÍ PLÁTCE POPLATKU**). Cílem je, dle zákonodárců, motivace začít s tříděním, které se dosud někde zanedbává. Zákon stanovuje, že do roku 2025 by měly recyklovatelné složky tvořit minimálně 60 % celkového objemu odpadu, v roce 2030 už by měly dosáhnout 65 % a za dalších pět let by měly tvořit alespoň 70 % celkového množství komunálního odpadu za rok.

Kdo se musí registrovat?

K poplatku se musí registrovat plátcí nejpozději do 31. ledna 2022. K tomuto účelu slouží formulář Ohlášení plátce poplatku

Co když se nezaregistruju?

Bez registrace vám nebude odpad po 31. lednu 2022 vyvezen.

Mělo město více variant poplatku? Proč zvolilo právě tuto?

Možnosti byly dvě, město mohlo zvolit buď poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, to znamená jednotný paušál na osobu, až do 1 200 korun za rok, nebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Rozhodnutí padlo na druhou možnost (podoba s předchozím modelem známkového prodeje) a měřítkem je kapacita objednané nádoby v litrech, přičemž stanovené minimum je 40 litrů na osobu za měsíc (zákon umožňuje až 60 litrů). Zákon o místních poplatcích určuje maximální výši poplatku 1 korunu za litr, město Radnice zvolilo 0,60 Kč za litr. Zvolený způsob se nejvíce podobá tomu dosavadnímu, kdy si občan může zvolit velikost nádoby i četnost svozu, ale musí zachovat základní parametr 40 l na osobu za měsíc.

Kolik budu platit?

Nová OZV platbu za odpady sjednotila – všichni budou platit 0,60 Kč za 1 litr kapacity nádoby, minimální výše je stanovená na 40 l/osoba/měsíc. Poplatek se pak vypočítává podle objednané velikosti popelnice rozpočítané na počet členů v domácnosti – domě při splnění minima na osobu. To znamená, že čtyř až šestičlenná domácnost v rodinném domě zaplatí minimálně 1728 korun za rok, když si vybere 120litrovou nádobu se čtrnáctidenním svozem. Nebo si může zvolit nádobu 240litrovou s jedním svozem do měsíce a výše platby bude stejná. Pokud má někdo produkci odpadu vyšší, zaplatí samozřejmě víc. Důležité je zvolit takový objem nádoby, aby se do něj po vytrídění recyklovatelných složek vešel veškerý zbytkový odpad. Přepřehování nádob, zhuťování odpadu či odkládání odpadu vedle nádob je zakázané a hrozí za něj pokuta. V případě panelových domů odborníci doporučují velikost nádob, jejich počet i četnost svozu zatím ponechat. Je třeba, aby všichni obyvatelé domu

začali důsledně třídit, pak je možné uvažovat o snížení buď četnosti svozu nebo počtu či velikosti nádob.

Jsme čtyřčlenná rodina, odpad třídíme, stačí nám jedna 120 l popelnice na měsíc – proč máme platit větší nádobu nebo zvyšovat četnost svozu?

To, že třídíte, neznamená, že neprodukujete více odpadu. Vytríděný odpad odložíte na příslušné stanoviště, ale i odtud jej někdo musí odvézt a město musí za svoz zaplatit. V ceně za popelnici jsou částečně zahrnuty i další náklady na odpadové hospodářství, nikoli jen svoz směsného odpadu, který vyhodíte do černé popelnice (tríděný odpad, bioodpad, nebezpečný odpad). Očekávané náklady města na odpadové hospodářství pro letošní rok činí při přepočtu na jednoho občana 1 150 Kč. Samozřejmě pokud se bude chovat zodpovědně a bude redukovat množství vyprodukovaného odpadu a důsledně třídit.

Když si musím objednat více svozů nádob, které nenaplním, přestanu třídit.

Pokud odpad produkujete, máte povinnost jej také třídit a ukládat na určená místa v souladu s OZV a zákonem o odpadech. Pro každého existuje povinnost třídit papír, plast, sklo, kov, odpad nebezpečný i biologický rostlinného původu atd. Obec je pak povinna zajistit místa pro jeho odkládání. Obecné pravidlo řečí právníků zní: „Každý je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech a ostatními prováděcími předpisy vydanými na ochranu životního prostředí, tedy i třídit je v souladu s tímto zákonem a předpisy přijatými k jeho provedení. Nedodržení povinnosti třídit lze postihnout jako přestupek. Pokuty za netřídění se pohybují až do výše 100 000 Kč.

Co se promítá do ceny za likvidaci odpadu?

Primárně to je svoz směsného a tríděného odpadu – tedy vývoz nádob všech barev. Město z peněz vybraných od občanů hradí také kontejnery na objemný odpad a bioodpad, které přistavuje na různých stanovištích několikrát do roka, i ty na odpad nebezpečný.

Výtah z metodiky MŽP:

Odpovědi na nejčastější dotazy:

4.1 Lze poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci počítat výhradně z kapacity nádoby pro konkrétní dům (viz definice “předmět poplatku”)bez ohledu na počet osob trvale hlášených?

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci se vypočte jako součet dílčích poplatků za jednotlivé kalendářní měsíce, kdy měl poplatník poplatkovou povinnost, a základem dílčího poplatku je v případě, že je jako základ zvolena kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc, objednaná kapacita v litrech připadající na poplatníka. Z §10i zákona o místních poplatcích pak jasně vyplývá, že poplatníkem je každá fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště, nebo pokud nemá v nemovité věci bydliště žádná fyzická osoba, vlastník nemovité věci. Poplatníky tedy budou všechny fyzické osoby, které mají v nemovité věci bydliště. Naopak nezáleží na tom, zda má osoba žijící v nemovitosti v dané nemovitosti také trvalý pobyt. To se při výpočtu poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci vůbec nezohlední.

§ 10n zákona o místních poplatcích pak uvádí, že plátcem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo vlastník nemovité věci v ostatních případech a plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

Při výpočtu poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci tedy obec musí vzít v úvahu počet osob žijících v nemovitosti a zároveň určit základ poplatku, který se stanoví na jednoho poplatníka. Lze postupovat tak, že si vlastník nemovitosti (příp. SVJ) objedná kapacitu soustředovacích prostředků, tj. určitý objem s určitou frekvencí svozů, a to se pak zohlední ve výpočtu dílčího poplatku za kalendářní měsíc a celkového poplatku za poplatkové období (kalendářní rok).

Pokud si například vlastník nemovitosti, ve které žijí čtyři osoby, objedná kapacitu soustředovacích prostředků o objemu 120 l s frekvencí svozu jednou za 7 dní, bude základ dílčího poplatku za kalendářní měsíc na poplatníka 4 krát 120 l vyděleno 4 osobami, tedy 120 l (př. $120 \text{ l} \times 4 \text{ svozy} / 4 \text{ osoby} = 120 \text{ l}$). Obdobně, pokud si takový vlastník nemovitosti objedná kapacitu soustředovacích prostředků o objemu 120 l s frekvencí svozu jednou za 14 dní, bude základ dílčího poplatku za kalendářní měsíc na poplatníka 2 krát 120 l vyděleno 4 osobami, tedy 60 l (př. $120 \text{ l} \times 2 \text{ svozy} / 4 \text{ osoby} = 60 \text{ l}$) a tak dále. Základ dílčího poplatku se pak vynásobí stanovenou sazbou a celkový poplatek za kalendářní rok pak bude součtem dílčích poplatků za kalendářní měsíce, za které se vlastník nemovitosti objednal kapacitu soustředovacích

prostředků.

4.2 Minimální základ dílčího poplatku je brán jako měsíční za poplatníka nikoliv za nemovitost?

Minimální základ dílčího poplatku se stanoví na poplatníka, ne na nemovitost. Toto vychází z § 10k odst. 1 zákona o místních poplatcích, podle kterého je základem dílčího poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci za dílčí období hmotnost nebo objem odpadu odloženého z nemovité věci nebo kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za dílčí období připadající na poplatníka.

4.3 Máme v obci rodinný dům, kde jsou hlášené dvě osoby s trvalým pobytem, mají tam i bydliště, ale nemají objednané vývozy, tj. nemají objednanou měsíční kapacitu. Může obec v tomto případě použít minimální základ dílčího poplatku? V případě, že bude v obecně závazné vyhlášce schváleno 30 l, potom na tento objekt bude počítán minimální základ 30 l za každou osobu (tedy v tomto případě měsíčně 60 l)?

Ano, v případě, že obec určí minimální základ dílčího poplatku dle kapacity, v tomto příkladu 30 l, a vlastník nemovitosti si jako plátce poplatku neobjedná žádnou kapacitu soustředovacích prostředků, bude mu obec účtovat 30 l na poplatníka za kalendářní měsíc. Tedy v případě, že mají v takové nemovitosti bydliště dvě osoby, to bude 60 l za kalendářní měsíc.

4.4 Vlastník rodinného domu, kde nikdo nebydlí, si neobjedná kapacitu prostředků (nepoužije popelnici) – zaplatí dílčí poplatek za měsíc a za obcí stanovených minimálních 30 l?

Pokud si obec určí minimální základ dílčího poplatku např. 30 l, pak v případě, kdy si vlastník rodinného domu, kde nikdo nebydlí, neobjedná kapacitu prostředků (nepoužije popelnici), zaplatí dílčí poplatek za měsíc za stanovených 30 l, protože je poplatníkem z titulu vlastnictví nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba.

4.5 Vlastník rodinného domu ho pronajímá např. 4 osobám a současně sineobjedná kapacitu prostředků – zaplatí dílčí poplatek za měsíc jen za stanovených 30 l nebo za každou osobu a 30 l, tzn. 30 krát 4 x

sazba?

V případě, kdy vlastník rodinného domu pronajímá tento dům například čtyřem osobám a současně si neobjedná kapacitu prostředků, zaplatí dílčí poplatek za měsíc za každého poplatníka, tedy za každou fyzickou osobu, která v domě žije, to znamená za 30 l za každou osobu (př. 30 l x 4 osoby x sazba).

4.6 Vlastník rodinného domu, kde bydlí 4členná rodina (vlastník je člen rodiny), si objedná kapacitu 80 l za měsíc – může si objednat kapacitu nižší než je minimální základ vynásobený počtem osob žijících v nemovitosti?

V případě, kdy si vlastník rodinného domu, kde bydlí čtyřčlenná rodina (vlastník je člen rodiny), objedná kapacitu soustředovacích prostředků 80 l za měsíc a obec určí minimální základ dílčího poplatku již zmíněných 30 l, vlastník nemovitosti, jako plátce poplatku, nemůže objednat kapacitu nižší než je minimální základ vynásobený počtem osob žijících v nemovitosti. Minimální objednaná kapacita musí tedy být 120 l (př. 30 l x 4 osoby = 120 l).

4.7 Obecně závaznou vyhláškou zavedeme minimální základ dílčího poplatku 60 l. To znamená, že plátce za měsíc, na který si neobjedná odvoz odpadu (neobjedná kapacitu soustředovacích prostředků) zaplatí stanovenou paušální částku. Kolik ale zaplatí, stanovíme-li minimální základ dílčího poplatku 60 l a sazbu poplatku 1,-Kč? Zaplatí 60 Kč za měsíc? Nebo je možné zohlednit početsvozů v měsíci? A zaplatí tedy 60,-Kč krát 2 za měsíc (máme-li svozy 1 krát za 14 dnů, tedy dvakrát za měsíc)?

Pokud obec zavede minimální základ dílčího poplatku ve výši 60 l v případě, že jako základ zvolila kapacitu soustředovacích prostředků, znamená to, že každý poplatník zaplatí za každý měsíc (dílčí období), ve kterém měl poplatkovou povinnost, za 60 l. Jelikož u kapacitního základu je základem dílčího poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci za kalendářní měsíc (dílčí období) kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad za kalendářní měsíc v litrech připadající na poplatníka (§ 10k odst. 1 písm. c) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích).

Pokud bude sazba poplatku 1 Kč za litr, zaplatí každý poplatník za měsíc 60 Kč, v případě, že si neobjedná větší kapacitu sběrných nádob. Za situace, kdy si majitel nemovitosti neobjedná žádnou kapacitu sběrných nádob, zaplatí jako plátce poplatku

60 Kč za každou osobu, která v jeho nemovitosti bydlí, a je tedy v případě poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci poplatníkem. V případě dvou osob žijících v nemovitosti tedy zaplatí majitel nemovitosti 120 Kč za měsíc (2 krát 60 Kč), v případě tří osob zaplatí 180 Kč (3 krát 60 Kč) a tak dále.

Minimální dílčí základ se počtem svozů nastavených obcí nenásobí. Je stanoven na kalendářní měsíc. Pokud si majitel nemovitosti neobjedná žádnou kapacitu sběrných nádob, tedy ani žádnou frekvenci svozů, zaplatí skutečně pouze 60 Kč za měsíc za každého poplatníka.

4.8 V obci je bytový dům, mají společenství vlastníků. Některé byty jsou prázdné. Plátcem bude společenství vlastníků. Poplatníkem potom každý jednotlivý obyvatel? A v bytech, kde nikdo nebydlí potom vlastník bytu? A výpočet bude za každý byt zvlášť?

V případě bytového domu bude plátcem poplatku společenství vlastníků jednotek, pokud existuje. V ostatních případech vlastník nemovitosti. Poplatníkem bude každý, kdo má v bytě bydliště. Pokud v bytě nikdo nebydlí, tak bude poplatníkem vlastník bytu. Poplatek se stanoví a vypočte za každého poplatníka, zaplatí jej ale plátcé, tedy společenství vlastníků jednotek, za celou nemovitost, to znamená dohromady za všechny poplatníky. Společenství vlastníků jednotek vybírá poplatek od jednotlivých poplatníků a samo si hlídá, kolik osob v jednotlivých bytech bydlí. V souladu s § 14a zákona o místních poplatcích pak sdělí obci potřebné údaje, aby ta mohla vyměřit poplatek.

4.9 Do současné doby používáme známkový systém. Občan si koupí za domácnost, nemovitost, známku na svoz komunálního odpadu v režimu 1 krát za 14 dní, 1 krát za 28 dní nebo jednorázovou známku. Tento systém je pro občany plně motivující a v obci se podařilo dosáhnout výrazného snížení množství směsného komunálního odpadu. Není nám jasné, jak dosáhnout souladu našeho svozového systému s požadavky zákona o odpadech a zákona o místních poplatcích. Cena za svoz je v naší obci cenově odstupňovaná podle frekvence svozu.

I dle nového zákona o odpadech a zákona o místních poplatcích je možné nadále zachovat takto nastavený systém odpadového hospodářství. Pokud obec zavede poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci a

zvolí jako základ dílčího poplatku kapacitu soustředovacích prostředků (podle § 10k odst. 1 písm. c) zákona omístních poplatcích), může vybírat poplatek za komunální odpad obdobným způsobem jako doposud.

V případě zavedení kapacitního základu má totiž obec široké možnosti, jakým způsobem tento systém zavést tak, aby vyhovoval jejím potřebám. Kapacitou soustředovacích prostředků, které si občan na daný měsíc objedná, tak může být součin objednaného objemu soustředovacího prostředku a počtu objednaných svozů odpadu z něj nebo například objednaný objem soustředovacích prostředků (např. známek na soustředovací prostředek). Pokud je za základ dílčího poplatku vzat objem odpadu nebo kapacita soustředovacího prostředku, tak je třeba si dát pozor, aby nebyla překročena nejvyšší přípustná hranice 60 l pro minimální základ dílčího poplatku (na osobu).

Jelikož plátcem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je vlastník nemovitosti nebo společenství vlastníků jednotek, objedná si tedy vlastník nemovitosti (příp. SVJ) kapacitu soustředovacích prostředků, tj. určitý objem s frekvencí svozů jednou za 14 nebo 28 dní (dostane přidělené příslušné známky), a to se pak zohlední ve výpočtu dílčího poplatku za kalendářní měsíc a celkového poplatku za poplatkové období.

Pokud si pak například vlastník nemovitosti, ve které žijí čtyři osoby, objedná kapacitu soustředovacích prostředků o objemu 120 l s frekvencí svozu jednou za 14 dní, bude základ dílčího poplatku za kalendářní měsíc na poplatníka 2 krát 120 l vyděleno 4 osobami, tedy 60 l (př. $120 \text{ l} \times 2 \text{ svozy} / 4 \text{ osoby} = 60 \text{ l}$). Obdobně, pokud si takový vlastník nemovitosti objedná kapacitu soustředovacích prostředků o objemu 120 l s frekvencí svozu jednou za 28 dní, bude základ dílčího poplatku za kalendářní měsíc na poplatníka 120 l vyděleno 4 osobami, tedy 30 l (př. $120 \text{ l} \times 1 \text{ svoz} / 4 \text{ osoby} = 30 \text{ l}$) a tak dále.

Dílčí poplatek za kalendářní měsíc se pak vypočte jako součin základu dílčího poplatku zaokrouhleného na celé litry nahoru a sazby pro tento základ a poplatek za celé poplatkové období se vypočte jako součet dílčích poplatků za jednotlivé kalendářní měsíce.

Jediný rozdíl je v tom, že plátce zaplatí poplatek až za uplynulé poplatkové období, nelze tedy známky na soustředovací nádoby zakoupit předem. Vlastník nemovitosti si tedy svozy objedná (dostane přidělené známky), ale zaplatí je až zpětně.

Zpracoval: Odbor odpadů MŽP

Schválil: Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D., ředitel odboru odpadů